

Prigodni govor, između ostalih, održao je okupljenima predsjednik ZUABA SDŽ, Krešimir Sršen. Govor je otpočeo citirajući dijelove pjesme „Partizani“ (autora: Sibe Miličića, modernističkog pjesnika i diplomate): „Kakve su to utrobe koje su Vas začele? / Kakve su to dojke koje su Vas dojile! / Kakve su to majke koje su Vas prigorile? / Kao da je nenadni grom plamenom ušao/ u krv narodu mom“

Drugarice i drugovi, poštovani antifašisti!

Od prvog dana talijanske okupacije i uspostave ustaškog režima i njegovih oružanih snaga, mladost, radništvo, seljaci i drugi antifašisti Solina i bliže okolice suprotstavili su se otporom, na kojeg je okupatorska i kvislinška vlast s oružanim snagama, odgovorila: hapšenjem, mučenjem i strijeljanjem pripadnika antifašističkog pokreta. Njihove zločinačke akcije nisu umanjile otpor. Naprotiv! Otpor je bio sve veći. U partizanske redove, sve je više dolazilo dragovoljaca – partizanskih boraca pripremani, organizirani i rukovođeni KPH i KPJ, na čelu s Josipom Brozom Titom.

Od svih vojski, jedino partizanski borci nisu imali svoju državu. Bili su sirotinjska vojska, gola i gladna, vječno u pokretu. Bez vojarni i ležaljki, kuhinja i uniformi. Nisu imali plaću ni tvornice, logistiku i ekonomiju. Bolnice su im bili prostori šuma i vrleti, te pojate, bez zavoja, lijekova i instrumenata. Sunce ih je žeglo, a zima ih je ledila, kiša močila, a vjetar sušio u pokretu.

Sve te nevolje i neimaštine mogla je samo izdržati pravedna, obrambena i oslobodilačka vojska s uzvišenim ciljevima, koja nije pitala, koliko košta sloboda. Rijetki su bili primjeri pljačke, otimanja, šverca i bogaćenja, kako inače, ovakve pojave, prate ratovanja. Negativne pojave među partizanskim borcima, najčešće, su kažnjavane najtežom kaznom – strijeljanjem. Često u ušima partizanskih boraca odzvanjavale su riječi: „Druže budi svjestan“.

U četrnaest stoljeća postojanja Hrvatske i hrvatskog naroda, nikada nikome nije pošlo za rukom, kao partizanskim borcima i borcima NOV-e, da nakon krvavog višegodišnjeg ratovanja i

konačne pobjede vrate ili pripoje: oteta, otuđena i darovana hrvatska ognjišta matici zemlje.

Ne samo to, NOV oslobodila je narod od imperijalnog kraljevstva i od bijednog i zaostalog kapitalizma, da bi udarila temelje za jedno drugačije i pravednije društveno-ekonomsko i političko društvo (socijalizam i samoupravni- socijalizam) koji je, ne slučajno, u solinskom bazenu – tvornici cementa osnovan Prvi radnički savjet.

Ovo mjesto, na kojem se danas nalazimo, je mjesto gdje je srušen spomenik na Spomen Prvom solinskom partizanskom odredu. Ova dva kamena koja su ostala su toliko velika, da čine ogromnu stijenu ponosa, u odnosu na jad i bijedu rušitelja koji će, kad-tad, umrijeti u vlastitoj agoniji. Njima povijest nije „Učiteljica života“, nego „Opaka tužiteljica“.

S toga, zadnji je čas, da teroru lažnih domoljuba, s ovog svetog mjesta, poručimo: „Došao je moment da im se ne sklanjamo s puta i da ne okrećemo glavu, nego da im jasno i odlučno pokažemo, gdje im je mjesto. A mjesto im je na smetištu“. Monopol na domoljublju nije ništa drugo, nego zao duh koji truje ponos pobjede i tugu za sve one, koji su poginuli za slobodnu Hrvatsku. Oni vole Hrvatsku onoliko, koliko je mogu pljačkati, da bi im džepovi bili što puniji.

Antifašizam Hrvatske nezamisliv je u današnje vrijeme, ako pobjeda u Drugom svjetskom ratu i u Domovinskom ratu nisu jedan te isti i nedjeljivi antifašistički pleter Hrvatske. Svi istinski rodoljubi i domoljubi Hrvatske žele bolju i perspektivniju Hrvatsku, uvijek antifašističku. Partizani i partizanke i hrvatski branitelji su bili i ostali naš ponos. Pridružujem se čestitkama formiranja Prvog solinskog partizanskog odreda s najvećim pijetetom i poklonimo se svima koji su dali svoje živote, da danas imamo: slobodnu, samostalnu, suverenu i međunarodno priznatu RH.

Bez antifašizma ne bi bilo Hrvatske. Stoga antifašizam je naša konstanta i ostatak će u temeljima Hrvatske, kao što je i u temeljima Europe – odnosno Europske Unije.

Hvala Vam,

Predsjednik: Krešimir Sršen, prof.